Vol: 03 Issue: 01 15 to 31st March 2011 Prise : Rs. 10

Times Gujarati

Editor : A. Sattar Khamosh Sub Editor : Chandarkant Chouhan
Ph: 021-32465290 Cell No. 0332-3015494 - 0333-2104849

Mega Event of Memon Comunity

Vision Of Prosperity : 5th Exhibition of All Pakistan Memon Federation at Expo Centre

Report: Khatri Ismat Ali Patel

A graceful inauguration ceremony was held on Thursday March 10, 2011 at Governor House, Karachi. A large number of business tycoons, key personalities of memon community and prestigiuos citizens were present there besides the Government high official and political figures.

Mr. Haji Ibrahim Pakolawala and Mr. Haji Abdul Razzak Gandhi (ARY) Honored with Lifetime Achievement Awards

Inaugurating the event the Governor of Sindh Dr. Ishratul Ibad luaded the welfare and educational services of memon community. He said that the business activities are the backbone of the country and memon community plays leading role to strengthen the economy of the country.

The Ceremony was attended By Memon And Non Memon, Dignitaries, Industrialist, Social Leaders And The Leaders Of Memon Community, Members Related With Memon Federation.

The Important Personality Like, Mr. Ahmed Chinoy, Mr. Abdul Razzak Viyani, Mr. Farooq Sattar, Mr. Mohammad Amin Chappal, Mr. Iqbal Dawood Pakwala, Mr. Zubair Motiwala, Mr. Siraj Qasim Teli, Mr. Haji Abdul Razzak Ghandhi (ARY), Mr. Ibrahim Pakolawala, Mr. Akthar Younus Arfa and Mr. Mohammad Ismail Suriya shared the stage in the ceremony.

The opening of the ceremony was started with Tilawate Kalame Pak by Hafiz Mohammad Ayaz and recited Naa't Bargahe Rasalat Maab.

The introduction speech was presented by Mr.Abdul Razzak Viyani The Sectary General of Memon Federation. Mr. Abdul Razzak thanked to all the guest and said that "We are today here to celebrate the ceremony of Fifth Industrial and Trading Expo Exhibition 2011. We have opportunity to make good progress in field of Housing and Education . He further said that "The First Phase Of Memon Sports Complex build By Memon Federation will also be inaugurated by Honorable Governor Dr.Isrtul Ibad. This Complex is sponsored by Mr. Mohammad Ali Tabba The Chairman of Tabba Foundation.

The Exhibition Committee's Chairman Mr. Mohammad Ismail Suriya said that this Fifth Exhibition organized by Memon Federation is a very important step to moving forward the business activities even in the worst condition presently prevailing in the city . He welcoming the guests said that the attendence at the occasion is more than my expectation and it is really proved the success of the event.

Building Of "Memon Sports Complex" Phase 1 was financied by Taba Foundation.

After the intruductory speech, the Documentary Film Slide Show was presented by the chairman of the Educational Board.

The President of Memon Federation Mr. Ahmed Chinoy in his speech said " I have great honour to welcome all of you here. As you are well aware that Memon Community is fully participating in building the economy of Pakistan and working hard for the propsperity and welfare of the people of country. Currently the memon community is contributing important role by running 100 Educational Institutions, 35 Medical Hospitals under the supervision of Memon Federation. Inshallah today, the Hon. Governor Dr. Ishat Ul Ibad will inaugurate the Memon Sports Complex which is completed with the the financial support of Mr. Mohammad Ali Taba (Chairman of Taba Foundation). He Further Said that today we are honoring Life Time Achievement Award to our great respected personalities of our community Mr. Abdul Razzak Gandhi (ARY) and Mr. Haji Ibrahim Pakolawala on their services for the society and welfare works."

The prominent businessman Mr. Siraj Qasim Teli said that " I am very happy to see that the cur-

Cont. Page No. 03

MEANS OF MEMON

M ....Most Reliable
E ....Eligible in every Sector
M ....Mission of Prosperity
O ....Oriented
N ....Nationalist

Compiled by: Ismail Behlim

The Contents of the current issue of Times Gujarati

- Mega Event of Memon Community
- Karachi's Bohra
- Most Polluted Cities of the World
- Waves of unrest in Muslim Countries
- Health is Wealth
- Tips to Develop Good Character in your Childern

& Gujarati Section

Layout & Designing by: Raza Composing
Ph: 0092-32465290 - 0315-9293724

Cover Story- A milestone for new Generation

Memonolgy a new termonolgy that is going to appearin world lexicography
For detailed fetures see page No. 6

Karachi’s Bohras attend broadcast of Syedna Muhammad Burhanuddin’s sermon

By Fatima Shabbir

KARACHI: An old and frail man with a snowy white beard all dressed in white appeared projected on an eight-foot wall to followers who were watching with rapt attention as they fervently prayed for his long life and health. On Wednesday, the sermon of his Holiness Dr Syedna Muhammad Burhanuddin (TUS) from Ujjain, India, was broadcast in mosques all around the world. The Dawoodi Bohras gathered to listen to a man who has seen a century pass and yet possesses the oratory skills to make hundreds of thousands across the globe weep.

The 52nd Dai of the Dawoodi Bohra community will turn one hundred years on 20th Rabiul Akhar as per the Bohra calendar. The centennial celebrations of the spiritual leader of the community mark an epoch in its history as Syedna Burhanuddin (TUS) has led his community for more years than any other Dai before him. Given the love that his followers have for him, it is an event which is a unique blessing for many to witness.

“We are very happy that in our lives we get to see our dai celeberate his hundredth birthday. It is our great fortune that fate has bestowed this blessing upon us,” said Zakia Abid, a devout 72-year old Bohra woman who offered all her prayers in

the same mosque during Ramazan and after each namaz she would pray for her Dai’s long life.

Across the globe, all Dawoodi Bohras are united in celebrating this auspicious occasion. To join in the happiness of the

centennial birthday celebrations, ceremonies of samoo lagan (mass Bohri weddings) are taking place all over the city. One such ceremony took place on March 6 in Hyderi where about 40 couples tied the knot.

“Samoo lagan denotes unity, a wedding is an occasion where everyone joins in to celebrate,” said Juzer, one of the bridegrooms. “The differences of wealth and rank become irrelevant as we celebrate at an individual, family and community level.” He said “I do” last Sunday.

Bohri brides usually do not limit themselves to wearing the traditional red at their weddding, opting instead for the entire spectrum. However, this time the theme for bridal clothes at the samoo lagan was red and white since red is Syedna Burhanuddin’s (TUS) favourite colour. Decked out in a red and white rida (a traditional bohri dress), each bride attended her nikkah ceremony in a colour that symbolised their love for the dai.

And the colour red is not limited to brides alone as other Bohri girls and women also favour shades of scarlet. “It is a source of happiness for me to wear my Dai’s favourite colour, especially this close to his 100th celebrations,” said Rashida Moiz, a 17-year old girl who recently had a red rida stitched.

The Burhani Centennial Trade Expo at the Karachi Expo Centre was held from January 28 to January 30 to felicitate Syedna Burhanuddin (TUS). Among the dignitaries who attended was Prime Minister Yousuf Raza Gilani who inaugurated the exhibition. This was one among the several exhibitions held across the globe for the purpose of wishing Syedna Burhannuddin (TUS) a happy birthday.

Courtesy By: Tribune

MESSAGE

I am pleased to facilitate to the management of Times Gujarati”” on the occasion of it’s newly publication with English Section.

Times Gujarati is a harbinger of Gujarati Community who is well known for their peace loving nature all over the world.

Manawer Lal Vaswani

Member National Assembly
&
Petron
Minorities Families Newspaper

Mega Event

Cont. Page No. 01

rent leadership of Memon Federation is taking community to the path of success with great passion and I do believe that Fifth Expo Exhibition will also be successful like previous four Exhibitions organized by Memon Federation. Due to bad political situation in country the wheel of trading and industries has stopped. There is alarming situation of peace in the city and it need to be attended urgently by the government.

The political parties need to seat together and manage the peace in the city So that economical wheel should not stop.

Dr. Ishrat Ul Ibad said in his speech "The Memon Community is engaged in business all over the country and specially in Sindh. They played a major role in the economical structure of our Pakistan. At the same time they have rendered a remarkable services in the field of Education and Welfare activities. They deserved to be praised for thier hard work and dedicated services. I assure you that Sindh Government will give special attention to resolve the problems of industrialists and Business community.

The Ex. Federal Minister Farooq Sattar mentioned in his speech "Memon Community have always struggled hard for the prosperity of people of Pakistan. The community is working hard for the uplift of economical activities and at the same time engaged in welfare and educational activities.

Today no doubt we need "Chartered of Democracy". For the pride and defense of Pakistan It is very necessary to give support Political and Democratic activities. If we all want to stand this country firmly and we want to run the democracy in our country, we need to continue democratically activities.

After the speeches two personalities of Memon Community Mr. Haji Ibrahim Pakolawala and Mr. Abdul Razzak Gandhi (ARY) were honored by the Life Acheivement Gold Medal and Shield by the Honorable Governor Dr. Ishrat Ul Ibad.

Hon. Governor also honoured the Gold Medal and Shield to the Directors of Sponsors of the Companies. Then after Governor Sindh Inaugurated The Exhibition and put the stone of Building of Sports Complex.

At The End Mr. Ibrahim Mamdani thanks all the Guests and present the reception.

Message

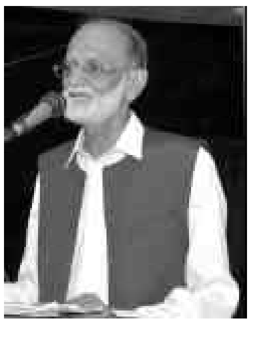

Being a educationalist and belong to Gujarati Community I must say that it is the need of the day to include Gujarati Language in Educational Institutions of Gujarati Community otherwise it will be critical blow on our future generation.

Meanwhile I humbly request the Gujarati Community and Industrialists in particular to support the Journals and periodicals working for the uplift of Gujarati language.

A. Majeed Abdani

Chairman : Iqra Educational Welfare Society

MOST POLLUTED CITIES OF THE WORLD

Pollution is never be a simple problem. Careless government and people contribute to every gram of pollutant that fly on the air or floating on their water resources.Next here's 10 most polluted cities on earth.

New Delhi, India

In another part of city New Delhi, there are some areas where people dump their trash and dirt bag. Infant morbidity in New Delhi is high and main cause are these pollutions. Everyday, 1000 new vehicles run on the roads of Delhi and 3,000 tons of pollutant from industries fill the air of the city. It is not surprise that Delhi is known as 4th most polluted city in the world.

Mexico-City, Mexico

Around 70 years ago, Mexico city was known as the cleanest city in the world. The fact is change this moment. In 1940, the average visibility was 100 km ad now down to 1,5 km. Snow-caped mountains is scarce and the oxygen is polluted with high percentage of Nitrogen dioxide.

Maputo, Mozambique

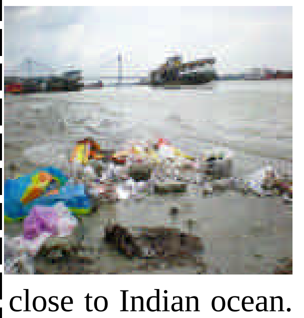

Maputo is the capital city of Mozambique and it is a resident of 60,000 families. The city is very close to Indian ocean. The ugly thins is the city has bad sewage treatment and waste removal system.

Lagos, Nigeria

Lagos is a home of 12 millions families and many industries. From the air to the soil, Pollutions fill every gap of empty space in city. You can visit the country if you want to approve it. Watch the Nigerian scam if you travel here.

Moscow, Russia

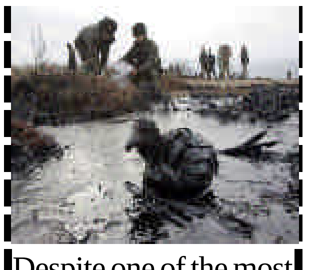

Despite one of the most expensive city in the world, Moscow is also known as the most polluted city in this planet. Because of the air pollution, many people suffer Lung disease and Cholera. Sanitation facility is apparently excluded from the expensive cost of living in Moscow.

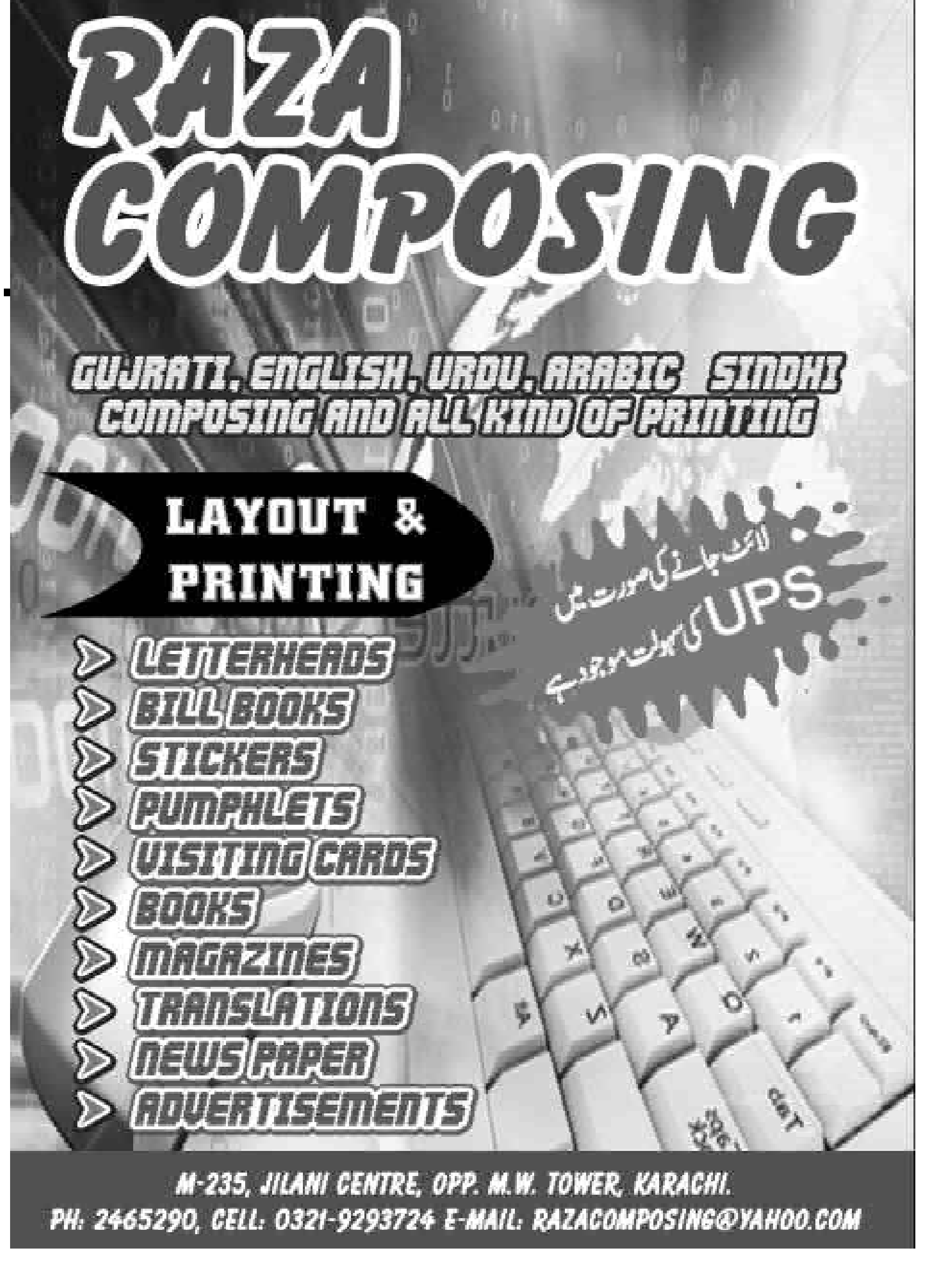

London Calling

Waves of unrest in Muslim Countries

By Ayub Zumla
(United Kingdom)

Recent disturbances in Tunisia, Egypt, Libya, Yemen etc within a span of not more than six months have raised many questions in the mind of youth of the Muslim Countries all over the world. They are watching the recent development from more subjective approach. They feel like that the recent political developments in these countries have been maneuvered by certain objectives that led the present unrest in the countries.

Economical crisis, poverty and denial of human rights are common phenomena of almost last three decades in many countries of the world. But no countries other than the Muslim countries have any disturbances over there.

After the end of Second World War, the new geopolitical set up was forced to be accepted in some part of the world. Soviet Union, East & West Germany, North and South Korea, Divided Kashmir, Occupied Palestine and Israel have become the left over issues of the Second War. It is very soon after the war that Soviet Union was broken in pieces and Germany was united in compliance with natural geopolitical compulsions.

However, Kashmir, Palestine and Israel remained unsolved problems that put the peace of world at stake. Amid these, the attack on Iraq was criticized all over the world. After nine eleven, a new global war like development in Afghanistan, have made a hard blow to world peace at large. The follow up of Bone Conference have so far not brought any positive result.

"Germany Will Become Islamic State" Says Chancellor Merkel

During the years the regime of most of the Muslim countries remain under the pressure of big powers for the lust of power and that gradually developed the distances between the regime and people in some of the Muslim Countries.

The recent development in Tunisia, Egypt, Libya and Yemen are seen in the background of this historical event and Muslim youth all over the world have serious reservations about the present international scenario particularly the vawes of unrest in Muslim countries including Afghanistan and Pakistan. In this respect sometimes they quote the following figures with the quotation of German Chancellor.

Chancellor Angela Merkel said that Germans have failed to grasp how Muslim immigration has transformed their country and will have to come to terms with more mosques than churches throughout the countryside, according to the Frankfurter Allgemeine Zeitung daily.

"Our country is going to carry on changing, and integration is also a task for the society taking up the task of dealing with immigrants," Ms. Merkel told the daily newspaper. "For years we've been deceiving ourselves about this. Mosques, for example, are going to be a more prominent part of our cities than they were before."

Germany, with a population of 4-5 million Muslims, has been divided in recent weeks by a debate over remarks by the Bundesbank's Thilo Sarrazin, who argued Turkish and Arab immigrants were failing to integrate and were swamping Germany with a higher birth rate.

The Chancellor's remarks represent the first official acknowledgement that Germany, like other European countries, is destined to become a stronghold of Islam. She has admitted that the country will soon become a stronghold.

In France, 30% of children age 20 years and below are Muslims. The ratio in Paris and Marseille has soared to 45%. In southern France, there are more mosques than churches.

The situation within the United Kingdom is not much different. In the last 30 years, the Muslim population there has climbed from 82,000 to 2.5 million. Presently, there are over 1000 mosques throughout Great Britain - - many of which were converted from churches.

In Belgium, 50% of the newborns are Muslims and reportedly its Islamic population hovers around 25%. A similar statistic holds true for The Netherlands.

It's the same story in Russia where one in five inhabitants is a Muslim.

Muammar Gaddafi recently stated that "There are signs that Allah will grant victory to Islam in Europe without sword, without gun, without conquest. We don't need terrorists; we don't need homicide bombers. The 50 plus million Muslims (in Europe) will turn it into the Muslim Continent within a decad.

some of the muslim youths have reasons to suppose that something going wrong against the Muslim world besides the factual position of the world order.

Health is Wealth

With increasing work pressures and busy life-styles, we often fail to pay attention to our body's health and fitness needs.

This is when illnesses take over and lead to poor health and fatigue.

A healthy and fit person is often happy and positive about life. Each one of us should make it a point to take care of our health and physical fitness.

Here are a few simple tips for keeping healthy and happy

Exercise Regularly - A good half hour of regular exercise and aerobics workout can do wonders for you. Exercise is essential to keep your body fit. Running, cycling, swimming and brisk walking are some of the ways by which you can reduce fat and burn excess calories.

Take the Stairs - If you feel that you do not get enough exercise during the day, look for and utilize simple opportunities to walk and move about. For instance, take the stairs instead of the elevator while going up or coming down. Of course, this depends on the number of floors you need to go up or down and what is comfortable for you.

Avoid Smoking and Drinking - Remove negativities from your life if you want to be happy and healthy. Drinking and smoking can lead to multiple diseases and illnesses and have negative effects on your body. It is generally seen that those who smoke and drink heavily are susceptible to heart attacks, cancer, high blood pressure and diabetes.

Think Positive - Your body reacts to your mood and state of mind. An unhappy person is more prone to fatigue and other illnesses. Adapt a positive lifestyle and be happy and content with who you are.

TIPS TO DEVELOP GOOD CHARACTER IN YOUR CHILDREN

1. Model good character in the home

As William Bennett observed in The Book of Virtues, "there is nothing more influential, more determinant in a child's life than the moral power of a quiet example." It is critically important that those who are attempting to influence children's character in positive ways "walk the talk."

2. Be clear about your values.

Tell your children where you stand on important issues. Good character is both taught and caught. If we want children to internalize the virtues that we value, we need to teach them what we believe and why. In the daily living of our lives, there are countless opportunities to engage children in moral conversation.

3. Show respect for your spouse, your children, and other family members.

Parents who honor each other, who share family responsibilities, and who resolve their differences in peaceful ways communicate a powerful message about respect. If children experience respect firsthand within the family, they are more likely to be respectful of others. Simply stated, respect begets respect.

4. Model and teach your children good manners

Insist that all family members use good manners in the home. Good manners are really the Golden Rule in action. Whether the issue is courtesy or other simple social graces, it is in the home that the true thoughtfulness for others has its roots.

5. Have family meals together without television as often as possible.

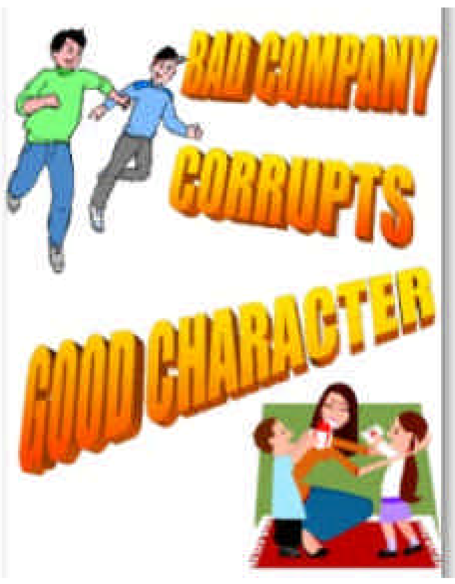

Mealtime is an excellent time for parents to talk with and listen to their children and to strengthen family ties. Whether the meal is a home-cooked feast or take-away, the most important ingredient is the sharing time – the time set aside to reinforce a sense of belonging to and being cared about by the family.

6. Plan as many family activities as possible

Involve your children in the planning. Family activities that seem quite ordinary at the moment are often viewed in retrospect as very special and memorable bits of family history.

7. Limit your children's spending money

Help them develop an appreciation for non-material rewards. In today's consumerist culture, youth easily come to believe that image of wearing the "right" clothes, driving the "right" car, etc. is more important than all else.

8. Discuss the religious days and their meanings

Gift your children on the birthday of our Aimmah and keep an atmosphere of sadness on the days of their martyrdom.

Beautiful Embroidery Kurtas

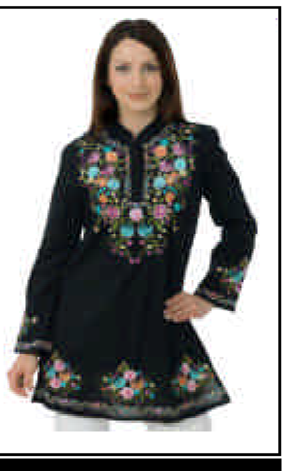

Editor :
A. Sattar Khamosh
Publish this journal from OT 2/110, Kagzi Bazar Karachi & from **City Printing Press** Karachi for the owner Khamosh International.

Memnology Development & Research Centre

Memonolgy a new termonolgy that is going to appear in world lexicography

By; Abdul Sattar Khamosh

The present generation of Memon Community have little idea that what a remarkable and accommodating facility they have been gifted from their elders unless they visit Memonology Centre, a amazing dream that came into reality after 35 years completely targeted struggles of a team of Memon Community.

I remember the years when some boys running a free small library (lending books) under the stairs of an old building besides Arfat Printing Press of Memon Alam, Kaghazi Bazar, Karachi. It was a gift to that area and the community boys were getting benefits from the library. It carved the path of advancement for the students of the locality, some of whom are today our community leaders in the field of Education, Business and Political arena of Pakistan.

This time, In order to pace with the present era of advanced technology and science and worldwide speedy communication a team of Memon Book Foundation have rightly created a marvelous centre under the banner of "Memonoly Centre" near Shaheen Complex, Karachi. for research and study with ample opportunities' for memon youth. This is again the result of the 35 years old dream of a team which gathered at an office of an organization near Achi Qaber Bombay Bazar, Karachi. That dream came into reality through a colossal project that will definitely open the broad and wide vision to the new generation of the community.

As Mr. Usman Batliwala, the Director & Chief Organizer of Memonology Development & Reasrech Centre, highlights the background and objectives of the centre, said " The Memonology Centre have the unique and noble cause of preserving and maintaining the history, heritage and enterprising goodwill of Memons so as to show and inspire the whole world specially the new generation.

The centre, at the initial stage, developing the Galleries of (1) World Memon Organisation (2) Memons in Freedom Movement of Pakistan (3) Memons in federal and provincial govts. (4) Memons in print & electronic media and advertising. (5) Memons in medical profession. (6) Memon business and industrial groups. (7) Memon women in different fields.

A total of 60 Galleries are proposed to be installed to achieve completion of this remarkable project at desirable level. The centre is designed to take a new shape with new structure and presentation in due course of time. The proposed 60 Galleries include a wide range of program for the youth in the field of research work in Science, Technology, Education, Industries etc In fact we may say that this is a perfect centre which is going to build the future leaders of the community.

The Memonology Centre will prove to be a milestone in the Memon World with special reference to history, culture and heritage of Memons in every field of life. It is the live example of scientifically organized system of memon community. A really ideal venture that other communities should also to follow.

ماں باپ کا اپنی اولاد کیلئے سب سے بہترین تحفہ اچھی تعلیم ہے (حدیث)

اسٹیج شو کمیٹی آرٹس کونسل آف پاکستان کراچی کے زیر اہتمام

بتاریخ 16 مارچ 2011 بوقت شام 6:00 بجے

پیشکش: کمپیوٹر لیٹریسی فورم کراچی 0333-2106250

تقریب تقسیم ملٹی میڈیا کمپیوٹر و انعامات

محمد احمد شاہ — صدر

پروفیسر اعجاز احمد فاروقی — سیکریٹری

محمود احمد خان — خازن

سعادت علی جعفری — چیرمین اسٹیج شو کمیٹی

شبیر حسین قریشی — صدر، کمپیوٹر لیٹریسی فورم

વિશ્વભરના ગુજરાતીઓનું એકમાત્ર આંતરરાષ્ટ્રીય પખવાડિક
ટાઈમ્સ ગુજરાતી
TIMES GUJARATI
Fortnightly Karachi
તંત્રીઃ અ. સત્તાર ખામોશ સહતંત્રીઃ ચંદ્રકાન્ત ચૌહાણ

SAMEER ESTATE
Trusted Name in Property Business
PROPERTY CONSULTANTS & BOOKING AGENTS
Zainabia House, Soldier Baza 02, Karachi-74400, Pakistan
Ph: 2257251, 2257281
E-mail: samirest@yahoo.com
Timing: 10:00 am to 2:00 pm
5:00 pm to 9:00 pm
Sunday Evening Closed

Vol: 03
તારીખ ૧૫ માર્ચથી ૩૧ માર્ચ ૨૦૧૧ કિંમત : ૧૦ રૂપિયા ઈમેઈલઃE-mail: timesguj@yahoo.com
Date: 15th March to 31st March 2011 Price : Rs. 10/-
Issue : 01

ન્યાયના પરદા પાછળ ખુલ્લેછોગ આચરાતું અન્યાયનું તાંડવ

આગ બેલી

એટલે ન્યાય માટેનો સરળ માર્ગ !

એક ગ્રેજયુટ પ્રાંતિક પ્રધાનની મંજુરી સાથે અને એના દીકરાની હાજરીમાં આગ બેલીની રમત રમી પાંચ વર્ષ જુની હત્યાના કેસનો ચૂકાદો અદાલતથી ઉપરવટ જઈ બે ત્રણ કલાકમાં કરી દેવામાં આવ્યો.

આપણે જયારે એકવીસમી સદીના યુગમાં જીવી રહ્યા છીએ અને જગતના એક ખૂણાથી બીજા ખૂણાં સુધી મોબાઈલ ફોન, ઈન્ટરનેટ અને અન્ય આધુનિક સાધનોની સહાય વડે માણસો એકબીજાથી સીધા સંપર્કમાં છે, તેમજ નવયુગની નવી વિચારધારાથી લોકો સજાગ થઈ રહયા છે ત્યારે પેટાખંડના કેટલાક સ્થળોએ હજી પણ લોકો સદીઓ જુના સમાજમાં જીવન વિતાવે છે એનો તાજો દાખલો પાકિસ્તાનનાં સિંધ પ્રાંતના એક ગામમાં તાજેતરમાં બનેલો આ બનાવ પૂરો પાડે છે

સિંધના આંતરિક વિસ્તાર ગઢી યાસીન નજીક જેકબાબાદ જીલ્લાના એક ગામ આદમ ખાન પન્હોરમાં એક સ્થળે મોટી સંખ્યામાં લોકો એકઠા થયા છે. લોકોનું આ ટોળું બે ભાગોમાં વ્હેંચાયેલું નજરે પડે છે.

અહીં એક રોમાંચક દ્રશ્ય નજરે પડે છે. લોકોના ટોળા નજીક લગભગ ૧૦ ફૂટ લાંબો, ૫ ફૂટ પહોળો અને ૫ ફૂટ ઉંડો એક ખાડો ખોદેલો

મજબૂત બાંધાના બે માણસો મળી મજકુર યુવાનને ધગધગતા અગ્નિ ભરેલા ખાડામાં ધકેલી દે છે.

છે. જેમાં સળગેલા લાકડાઓનો અંગાર ભરેલો છે. એક પ્રૌઢ વયનો માણસ હાથમાં પવિત્ર કુર્આન શરીફ લઈ આ ખાડાને ચોર કોર ફેરા ફરે છે. અને નજીકના એક વૃક્ષ પાસેથી સુકા પાંદડા વીણી આગમાં નાંખી આગ એની પરાકાષ્ટાએ પહોંચી છે એવો સંકેત એ લોકોને આપે છે. અને એ સાથે લોકોના ટોળા પર એક ભયજનક શાંતિ છવાઈ જાય છે.

ટોળામાંથી એક યુવાનને પકડી અંગાર ભરેલા ખાડા આગળ લઈ જવામાં આવે છે. યુવાનના ચહેરા પર વિષાદ અને ભયની લાગણી દેખાઈ રહી હતી. યુવાનના શલવારનાં પાંયચા ઉપર કરી પગના પગરખા કાઢી નાખવામાં આવ્યા અને મજબૂત બાંધાના બે માણસો મળી મજકુર યુવાનને ધગધગતા અગ્નિ ભરેલા ખાડામાં ધકેલી દે છે. યુવાન નાછૂટકે ૧૦ ફૂટ લાંબા ખાડાના એક ખૂણાથી બીજા ખૂણા સુધી પહોંચે છે અને દાઝેલા પગ સાથે ખાડા બહાર જમીન પર પટકાઈ પડે છે. ખાડા નજીક ઉભેલા ગામના મુખીઓ યુવાનને ઉપાડી પાસે પડેલા એક લોહી ભરેલા તબાકમાં યુવાનના આગથી દાઝેલા પગ નાંખી દે છે. ખાડામાં આગ પેટાવવા સાથે એક બકરાની બલી ચઢાવી એના ગરમ લોહીને તબાકમાં નાંખી આગ પાસે રાખી દેવામાં આવ્યું હતું.

એક કલાક સુધી યુવાનના બંને પગને લોહીમાં રહેવા દેવામાં આવ્યા. એ દરમિયાન ટોળા પર મૌન છવાઈ ગયું. એક કલાક પછી ગામના ચાર વડાઓ એમની મૂછોને વળ આપતા યુવાનના લોહી ખરડાયેલા બંને પગને તબાકથી બાહર કાઢી એનું નિરીક્ષણ કરવા અને થોડીક પળો પછી આ ચાર વડાઓમાંથી એકે ગામના મુખી સાથે મશ્વેરો કરી ઉંચી અવાજે જાહેરાત કરી કે યુવાન નિર્દોષ છે એનો કોઈ કસૂર નથી. અને એ સાથે ટોળામાં ઉભેલા અર્ધાથી વધુ લોકોએ હર્ષનાદ અને તાળીઓ વડે જાહેરાતને વધાવી લીધી અને યુવાનને ખભે ઉપાડી નાચવા લાગ્યા. જયારે બાકીના લોકો વિષાદ અને નિરાશાની લાગણી સાથે વિખેરાઈ ગયા.

ઉપરોકત બનાવ સિંધના આંતરિક વિસ્તારમાં આવેલા અનેક ગામોમાં પ્રચલ્લિત સદીઓ જુના એક રિવાજનો સામાન્ય ક્રમ હતો. જેને આગ બેલીના નામે ઓળખાય છે. આગ બેલી જેને સિંધના ગ્રામ્યજનો આગની સોગંદ પણ કહે છે અને એ સદીઓથી પ્રચલિત ન્યાય કરવાની એક સર્વમાન્ય સ્થાનીક પ્રથા છે. ઉપરોકત ઘટના પાછળની હકીકત એ છે કે આજથી લગભગ ૧૦ વર્ષ પહેલા ગઢી યાસીન નજીક કેટલાક અજાણ્યા માણસોએ પન્હોર કબીલાના એક જણ હફીઝુલ્લાહની હત્યા કરી નાંખી હતી. હફીઝુલ્લાહના સગાઓએ હત્યાનો આરોપ પન્હોર બિરાદરીના મુમતાઝ ઝખ્ખર ઉપર મૂકયો અને એ સંબંધે ન્યાય મેળવવા ગામના મુખી સરદાર મંઝૂર પન્હોરથી સંપર્ક સાધ્યો. જેઓ તે વખતે સિંધના પ્રાંતિક પ્રધાન હતા. યાદ રહે કે પાકિસ્તાનના ચૂંટણી કમિશનના કાયદા મુજબ તે વખતે ફકત યુનિવર્સિટીની ડિગ્રી મેળવેલો લોકો જ પાર્લામેન્ટની ચૂંટણી લડી પ્રધાન બની શકતા હતા. સરદાર મંઝૂરે તે વખતે હફીઝુલ્લાહના સગાઓને ન્યાય અપાવવાની ધારસ આપી પોતાના કામમાં અને રાજકારણમાં પરોવાઈ ગયા. હફીઝુલ્લાહની હત્યાનો કેસ ગામની પંચાયત અને મુખી પાસે પહોંચી ગયા પછી એની સુણવાઈ બીજે કયાંય શકય ન હતી.

પાંચ વર્ષના લાંબા ગાળા પછી સિંધના તે વખતેના પ્રાંતિક પ્રધાન સરદાર મંઝૂર પન્હોરને સમય મળતા ગામની પંચાયત બોલાવી ગામવાસીઓની સંમતિ સાથે એવો નિર્ણય લીધો કે એક મહિનાની અંદર હત્યાના આરોપી મુમતાઝ ઝખ્ખરને આગ બેલીના રિવાજ અનુસાર આગ પરથી પસાર કરી એ દોષિત છે કે નહીં એને ચૂકાદો મેળવવો.

અને લગભગ એક મહિનામાં સરદાર મંઝૂર પન્હોરના ગામ આદમ ખાન પન્હોર મુકામે ગામની પંચાયત,

આગ બેલી જેને સિંધના ગ્રામ્યજનો આગની સોગંદ પણ કહે છે. એ સદીઓ જુની ન્યાય કરવાની એક સ્થાનીક પ્રથા છે.

હફીઝુલ્લાહના સગાસંબંધીઓ અને ગામવાસીઓની હાજરીમાં તેમજ સરદાર મંઝૂર પન્હોરના મોટા દીકરા મીર ચંગેઝ ખાન પન્હોરની દેખરેખ હેઠળ આગ બેલીની આ રમત રમી પાંચ વર્ષ જુની હત્યાના આ કેસનો ચૂકાદો બે ત્રણ કલાકમાં કરી દેવામાં આવ્યો. અને હત્યાના આરોપીને નિર્દોષ જાહેર કરી હત્યાના આ પ્રકરણને હંમેશ માટે બંધ કરી દેવામાં આવ્યો.

આગ બેલીની કામગીરી પૂરી થયા બાદ સરદાર મંઝૂરના દીકરા મીર ચંગેઝ ખાન પન્હોરે ત્યાં હાજર પત્રકારો સાથે વાતચીત કરતાં બતાવ્યું હતું કે આગ બેલી થકી લોકોને ઝડપી અને સસ્તો ન્યાય મળે છે. ન્યાય મેળવવાની આ પદ્ધતિ વરસોથી પ્રચલ્લિત છે અને હવે પછી પણ ન્યાય માટેની આજ પદ્ધતિ અહીં ચાલતી રહેશે. કારણ કે લોકોને એના પર વિશ્વાસ છે.

નિર્દોષ પૂરવાર થયેલા મુમતાઝ ઝખ્ખરે પત્રકારોને જણાવ્યું કે તે બેગુનાહ હતો એટલે આગ પરથી હેમખેમ પસાર થયો. જયારે હફીઝુલ્લાહના સગાસંબંધીઓ જેઓ પાંચ વરસ સુધી હત્યારાને સજા મળવાની વાટ જોતા રહ્યા તેઓ ભારે નિરાશ થયા અને તેઓ એ પણ ન જાણી શકયા કે એમના હફીઝુલ્લાહની હત્યા કોણે કરી હતી ?

સવાલ એ ઉભો થાય છે કે મુમતાઝ ઝખ્ખર હત્યારો ન હતો તો પછી હફીઝુલ્લાહની હત્યા કોણે કરી હતી ? અને અજાણ્યો હત્યારો કે હત્યારાઓ કાયદાથી બાહર કેમ છે ? ઉપરાંત પાકિસ્તાનના મોટા ભાગના સમાચાર પત્રોમાં મજકુર બનાવ પ્રગટ થયા બાદ તે વખતેની ત્યાંની સ્થાનીક પોલીસ, જીલ્લા તંત્ર કે ત્યાંની

(વધુ દસમા પાને)

ફાતમીય્યાહ એજ્યુકેશન નેટવર્કના આશ્રયે

ફાતમીય્યાહ બોઝ સ્કૂલનો યોજાયેલો વાર્ષિક સ્પોર્ટ્સ ડે અને ઈનામ વ્હેંચણી સમારંભ

અહેવાલઃ તસદ્દુક નુરાની

રવિવાર તા. ૨૦-૨-૨૦૧૧ના ફાતમીય્યાહ એજ્યુકેશન નેટવર્કના આશ્રયે ઈતિહાસમાં પહેલી વખત ફાતમીય્યાહ બોઝ સ્કૂલનો વાર્ષિક સ્પોર્ટ્સ ડેનું આયોજન પાકિસ્તાન સ્પોર્ટ્સ બોર્ડ સ્ટેડિયમ ખાતે કરાયું હતું. આ પ્રોગ્રામની શરૂઆત તિલાવતે કલામે પાકથી કરાયું હતું.

તિલાવતે કલામે પાક બાદ રાષ્ટ્રીય ગીત ગાવામાં આવ્યું હતું. ત્યાર બાદ 'હે જઝબા જુનુન તો હિંમત ન હાર, પાકિસ્તાન હમારા હૈ" ગીત પર બાળકોએ માર્ચ કરી હતી. ત્યાર પછી ફાતમીય્યાહ બોઝ સ્કૂલના બાળકોએ ફાતમીય્યાહ સ્કૂલ પર બનાવેલું તાલીમી ગીત પેશ કર્યું હતું જેને લોકોએ વધાવી લીધું હતું.

જ. અલીનકી તકીએ આવકાર પ્રવચન કરતા કહ્યું હતું કે ખોજા જમાતના ઈતિહાસમાં પહેલી વાર સ્પોર્ટ્સ ડેનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે, અને હવે ઈન્શાઅલ્લાહ દર વર્ષે આવા પ્રોગ્રામનું આયોજન કરાતું રહેશે. તેમણે સમારંભના અતિથિ વિશેષ અને આવનારા દરેકનો આભાર માન્યો હતો.

સ્પોર્ટ્સ ડે પ્રોગ્રામના મુખ્ય મહેમાન તરીકે વર્લ્ડ ફેડરેશનના પ્રમુખ ડો. અસગરઅલી મોલેદીના પધાર્યા હતા. તેમણે પ્રવચન કરતા કહ્યું હતું કે ફાતમીય્યાહ એજ્યુકેશન નેટવર્કના આશ્રયે પહેલો સ્પોર્ટ્સ વાર્ષિક ડે યોજાયો છે તે જાણીને બહુ જ ખુશી થઈ છે. તેમણે વધુમાં કહ્યું હતું કે એજ્યુકેશન અને સ્પોર્ટ્સ બંને ચીજો માણસ માટે જરૂરી છે. માણસની બોડી (શરીર) માટે સ્પોર્ટ્સ અત્યંત જરૂરી છે. ઈસ્લામ પણ માણસને શારીરિક રીતે ફીટ રહેવાની ખાસ તાલીમ આપે છે, કારણ કે શરીર અલ્લાહની દીધેલી નેઅમત છે અને તેને શારીરિક રીતે ફીટ રાખવી આપણી જવાબદારી છે.

હું જ્યારે ગ્રાઉન્ડમાં પ્રવેશ્યો અને નાના ભૂલકાઓ અને બાળકોને જ્યારે એકસરસાઈઝ કરતા અને રેસીંગ કરતા જોયા તો મને મારા યુવાનીના દિવસો યાદ આવી ગયા.વર્લ્ડ ફેડરેશને હંમેશા તાલીમની કવોલીટી પર ભાર મૂકયો છે અને ફાતમીય્યાહ એજ્યુકેશન તેના પર બરાબર અમલ કરી છે. વર્લ્ડ ફેડરેશન દરેક રીતે દરેક પ્રકારનો સહકાર કરતી રહેશે. હું આપ સૌને ઈદે મિલાદની મુબારકબાદ પાઠવું છું અને ફરી એકવાર ફાતમીય્યાહ બોઝ સ્કૂલના વાર્ષિક સ્પોર્ટ્સ ડે નિમિત્તે મુબારકબાદ પાઠવું છું અને આવા પ્રોગ્રામો કરતા રહેવાની તાકીદ કરૂં છું.

બાદમાં સ્કૂલના બાળકોએ એકસરસાઈઝ કરી હતી ત્યાર બાદ રીતસર ૩જી કલાસથી લઈને મેટ્રીકના કલાસો સુધી દરેક વર્ગના બાળકોએ વારાફરતી સ્પોર્ટ્સ રમતો બનાના ગેમ, ઝીકઝેક રેસ, હરડલ રેસ, ૩ લેગેટ રેસ, રીલે રેસ, લોંગ જમ્પ ટ્રેક, હોપીંગ રેસ, ગેપ ધ બોલ અન્ડરચેઈન, ૧૦૦ મીટર રેસ, ૨૦૦ મીટર રેસ સમેત વિવિધ રમતો અને રેસ પેશ કરી હતી જેમાંથી ફર્સ્ટ, સેકન્ડ અને થર્ડ આવનારા બાળકોની પોઝીશનની જાહેરાત કરાઈ હતી. તે બાદ મનોરંજન માટે બાળકોના માવિત્રોમાંથી ૨૦ ફાધર (પિતા)ને બોલાવવામાં આવ્યા હતા જેનો રસ્સી ખેંચવાનો મુકાબલો પહેલા ૨૦ ફાધર વચ્ચે અને બાદમાં જે ૧૦ વિજેતા ફાધર હતા તેનો મુકાબલો ૧૦ શિક્ષકો સાથે કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં ૧૦ ફાધરો વિજેતા સાબિત થયા હતા. તે દરેકને પણ મેડલ આપવામાં આવ્યા હતા. ત્યાર બાદ ફાતમીય્યાહ સ્કૂલની પ્રિન્સિપાલ તાહીરા નકવીએ પોતાના પ્રવચનમાં કહ્યું કે હું માનનીય મહેમાનો, વિદ્યાર્થીઓ, તેમના માવિત્રો તેમજ વર્લ્ડ ફેડરેશનના પ્રમુખ અને અતિથિ વિશેષ તરીકે પધારેલા ઓલોમ્પિયનો,

ખોજા જમાતના પ્રમુખ અબુલ હસન ગોકલ, જનરલ સેક્રેટરી અશરફ હૈદરી તેમજ સૌને આવકારૂં છું અને તેમની આભારી છું. અમોએ ઈતિહાસમાં પહેલી વખત સ્પોર્ટ્સ વાર્ષિક ડેનું આયોજન કર્યું છે અને તે સફળતાને વર્યું છે. ઈન્શાઅલ્લાહ દર વર્ષે અમે આવા પ્રોગ્રામોનું આયોજન કરતા રહેશું. અમારો મૂળભૂત હેતુ બાળકોની અંદરના ટેલેન્ટને ઉજાગર કરવાનું હતું. આ પ્રોગ્રામને સફળ બનાવવાનો શ્રેય બાળકોના શિક્ષક અને એકસરસાઈઝ ટીચર જ. શહેઝાદ તૈમુરી, બીજા ટીચરો અને કોચ જ. ઝફરને ફાળે જાય છે. બાળકોની જીત એ જ અમારી અસલ સફળતા છે.

ત્યાર બાદ દરેક સફળ સ્પોર્ટ્સમેનોમાં ઈનામોની વ્હેંચણી કરવામાં આવી હતી. સૌ પ્રથમ માજી ટેસ્ટ ક્રિકેટર જ. શોએબ મોહંમદના હસ્તે ઈનામો આપવામાં આવ્યા હતા તેમની સાથે જ. અલીનકી તકી હાજર હતા. ત્યાર બાદ વર્લ્ડ ફેડરેશનના પ્રમુખ જ. અસગરઅલી મોલેદીનાએ શોએબ મોહંમદને શિલ્ડ પેશ કરી હતી. તેની બાદ વર્લ્ડ ચેમ્પીયન મનસુર એહમદે બાળકોમાં ઈનામોની વ્હેંચણી કરવામાં આવી હતી તેમની સાથે જમાતના પ્રમુખ જ. અબુલ હસન ગોકલ પણ હાજર રહ્યા હતા. ત્યાર પછી વર્લ્ડ ચેમ્પિયન સફદર અબ્બાસે પણ બાળકોમાં ઈનામોની વ્હેંચણી કરી હતી જેની સાથે જમાતના ઉપ પ્રમુખ જ. અસગર હુસેન શહીદી પણ હાજર હતા. ત્યાર બાદ જ. સરવર મોટરવાળા, જ. અશરફ હૈદરી, જ. ઈકબાલ બચુએ પણ બાળકોમાં ઈનામોની વ્હેંચણી કરી હતી.

પ્રોગ્રામની ખાસ અને નોંધનીય વાતો એ હતી કે પૂરા પ્રોગ્રામ દરમ્યાન "પાકિસ્તાન હૈ હમારા, હૈ જઝબએ જુનુન તો હિંમત ન હાર, પાકિસ્તાન હૈ હમારા"નું કૌમી ગીત વાગતું રહ્યું હતું. બીજી નોંધનીય વાત એ હતી કે પૂરા પ્રોગ્રામની કમ્પેયરીંગ સુંદર રીતે અંગ્રેજી ભાષામાં ફરહા ખ્વાજાએ કરી હતી. સવારે ૯-૩૦ વાગે શરૂ થયેલો પ્રોગ્રામ સાંજે ૪-૩૦ વાગે ખુશખુશાલ વાતાવરણમાં સમાપ્ત થયો હતો. જેની ખોજા બિરાદરીના બાળકો અને મોટેરાઓએ ખૂબ મજા લીધી હતી. પ્રોગ્રામના અંતે વાર્ષિક સ્પોર્ટ્સ ડેનો પ્રોગ્રામ જોવા પધારેલા બાળકોના માવિત્રો, કુટુંબીજનો અને ફેમિલીઓમાં લંચ બોકસની વ્હેંચણી કરવામાં આવી હતી.

★ ★ ★

સંદેશો

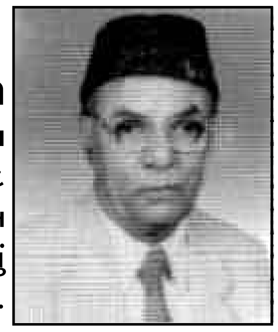

ગુજરાતી ભાષાના પ્રેમી અને સાહિત્યરસિક હોવાના નાતે મને એ જાણીને અનહદ ખુશી થઈ કે આપે 'ટાઈમ્સ ગુજરાતી'ના પુનઃ પ્રકાશનનું બીડું ઝડપ્યું છે. મેમણ-ગુજરાતી બિરાદરીના ગુજરાતી ભાષાના અનેક સામયિકોના તંત્રીપદે રહીને સેવાઓ બજાવવાના વર્ષો જુના અનુભવના આધારે હું એ વાત નિશ્ચિતપણે કહી શકું છું કે ગુજરાતી અખબારો અથવા સામયિકોનું પ્રકાશન એટલું અઘરૂં નથી જેટલું તેના પ્રકાશનને સતત રીતે જાળવી રાખી તેની માવજત કરવાનું અઘરૂં છે.

મુજ સમેતની એ તમામ વ્યક્તિઓ કે જેઓ માતૃભાષાને જીવંત રાખી તેના ફેલાવા અને વિકાસ માટે અમલી રીતે તન-મન અને ધનથી જે કુરબાનીઓ આપી રહી છે તેના પરિણામે અમુક અંશે નવયુવાન નસલમાં માતૃભાષાને શીખવા અને તેના લેખન-વાંચનની જિજ્ઞાસા જાગી છે એ આપણા સૌ માટે હર્ષની બિના છે.

એ વાતમાં શંકાને કોઈ સ્થાન નથી કે આપણો દેશ હાલ તેના ઈતિહાસના કપરા સમયમાંથી પસાર થઈ રહ્યો છે એવા સંકટના સમયે બે ગુજરાતી દૈનિકો 'મિલ્લત' ગુજરાતી' અને 'વતન ગુજરાતી'નું પ્રકાશન ટકાવી રાખવા બદલ તેના વ્યવસ્થાપકો અને તંત્રીઓ ધન્યવાદને પાત્ર છે. એજ રીતે આપે અગાઉ પણ 'ટાઈમ્સ ગુજરાતી'ના પ્રકાશન પાછળ સખ્ત મહેનત કરી હતી અને ફરીવાર તેના પ્રકાશન માટેની આપની ધગશ, અમલી પ્રયાસો અને તેના પ્રકાશનને જાળવી રાખવાની શુભેચ્છા લાગણીઓ દાદપાત્ર છે. હું મારા તથા સાથી વર્તુળ તરફથી આપને શકય દરેક સહકારની ખાત્રી આપું છું અને દુઆગો છું કે પરવરદિગારે આલમ આપની કોશિષોને સફળ કરે અને માતૃભાષા સાથેનો પ્રેમ હંમેશા અમર રહે. આમીન.

શુભેચ્છક

મોહમ્મદ સિદ્દીક પોલાણી

માજી ચેરમેનઃ

સુપ્રિમ કાઉન્સીલ ઓફ ઓલ પાકિસ્તાન મેમણ ફેડરેશન

પેટ્રન ઈન ચીફઃ 'મેમણ બુક ફાઉન્ડેશન

પ્રમુખઃ લોક ગુજરાત

ગુજરાતી આપણી માતૃભાષા છે એને જીવંત રાખવી આપણી ફરજ છે
ગુજરાતીઓનો ઈતિહાસ સોનેરી અને ઉજ્જવળ છે

નાતજાતના ભેદભાવ વગર કચ્છી મેમણ ગુજરાતીઓ એક થાવ.

આપણી માતૃભાષા ગુજરાતીને જીવતી રાખવા માટે ગુજરાતીમાં લખો, ગુજરાતીમાં બોલો અને ગુજરાતી વાંચો. ગુજરાતીઓ એક મંચ ઉપર આવો. સમયની એજ માંગ છે. સમય રોકાતો નથી. ગુજરાતી હોવા બદલ ગર્વ કરો. ઓછામાં ઓછું વધુ નહિ તો ઘરના બાળકો સાથે ગુજરાતીમાં જરૂર બોલો અને તમે ગુજરાતી છો એવી ઓળખ આપો. જુનાગઢ સ્ટેટથી સંકળાયેલા જુનાગઢ રીયાસતના નવયુવાનો અમારો સાથ આપીને અમારા હાથ મજબૂત કરે.

શુભેચ્છકઃ

સરપરસ્તઃ
ગુજરાતી સરકાર સોરઠવીર
જાણીતા અગ્રેસર અમીરઅલી સોલંકી
મોહિબ્બાને વતન રાજુળી ઈત્તેહાદ પાકિસ્તાન

કમાન્ડરઃ ઈકબાલ ચાંદ
ડેપ્યુટી કમાન્ડરઃ નુરમોહંમદ વારસી
પાક જુનાગઢ નેશનલ ગાર્ડઝ

હબીબભાઈ પટ્ટીવાળા, જહાંગીર રોડ, તીનહટ્ટી ચોક, દરગાહ નૂરીશાહબાબા પાસે, મોબાઈલ નં: 0300-2853441

સિંધુ સાહિત્ય

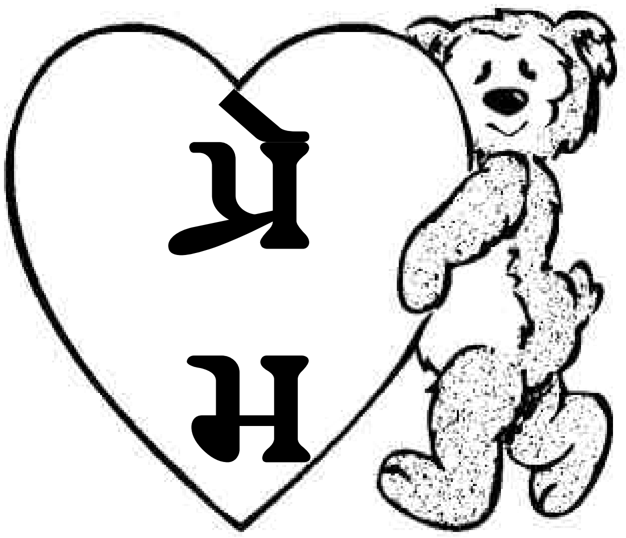

અ. અઝીઝ હારૂન

કેન્સાસ સિટિ-અમેરિકાનો આ બનાવ છે. પેટ્રોલ પંપ પરની નોકરીયાત યુવતી કાઉન્ટર પર બેઠી હતી. અડધાથી ઉપર રાત વીતી ગઈ હતી. ચોતરફ નીરવ શાંતિ પથરાઈ ગઈ હતી. કવચિત નજીકની સડક પર કોઈ વાહન ઝડપથી પસાર થઈ જતું. એક રોશનીનો લિસોટો પેટ્રોલ પંપને અજવાળી હવાની સાથે જ ઊડી જતો અને ફરી વાતાવરણમાં શાંતિ છવાઈ જતી.

કાઉન્ટર પર બેસેલી યુવતીએ સિગરેટ સળગાવી અને પોતાની લાંબી સુંદર આંગળીઓને પોતાના ગુલાબી હોઠ સુધી લઈ લાંબો કશ લીધો. સીગરેટનો દમ લગાવતા તેને જહોન સ્મીથ યાદ આવી ગયો. કામેથી ફારેગ થઈ તેને મળવાનો હતો. સ્મીથનો વિચાર આવતા તેની આંખોમાં આછી ચમક આવી ગઈ, એ સાથે મનોમન બબડીઃ "સાવ બાળકો જેવું વર્તન કરે છે... ગાંડો...."

ત્યાં જ એક મોટર સાયકલ ઝડપથી આવી અને કાઉન્ટર પાસે જ એક આંચકાથી ઊભી રહી. યુવતીએ ચહેરો ઉઠાવીને જોયું તો એક યુવાન તેની સામે હાથમાં પિસ્તોલ લઈને ઊભો હતો.

"બધી રકમ એક થેલીમાં ભરી દે. જરા જેટલી આનાકાની કે બૂમરાણ કરીશ તો જમીન પર ઢાળી દઈશ."

યુવતીએ તેના પર એવી રીતે અમલ કરવાનું શરૂ કરી દીધું.,કેમ જાણે તેના શેઠે હુકમ કર્યો હોય ! તે પ્લાસ્ટીકની એક થેલીમાં દસ-દસ ડોલરની નોટો નાંખવા લાગી. આ અરસામાં હાથમાં પિસ્તોલ લઈ ઊભેલો યુવાન તેના આકર્ષક અને સુંદર મુખ પર મીટ માંડી જોતો રહ્યો. વિહવળ સૌંદયની છટા કંઈ ઔર જ હોય છે. હવે યુવાનને એવું લાગી રહ્યું હતું કેમ જાણે તે ભીતરથી ટૂટી રહ્યો હોય ? પિસ્તોલ પર તેની પકડ ઢીલી પડતી ગઈ.

"કેટલી નોટો નાંખી ચૂકી છો ?"

"નેવું ડોલર." યુવતીએ કહ્યું.

"હાલ પૂરતાં એટલાં જ ચાલશે. હવે થેલી મને આપી દે."

યુવતીએ નોટોવાળી થેલી તેને આપી દીધી. એ પછી તે 'થેંકયુ ડિયર, સી.યુ. અગેઈન. બાય....' કહી, મોટર સાયકલ પર સવાર થઈ પૂરપાટ ભગાવી મૂકી.

યુવાન ચાલ્યો ગયો એટલે પેલી યુવતીએ ખુદાનો પાડ માન્યો કે વધુ નુકશાન થયું નહોતું. મગજ શાંત થયા પછી તેને યુવાનની વર્તણૂંક પર આશ્ચર્ય થયું ! તે વિચારવા લાગી; "બરાબર સ્મીથ જેવો જ....નિર્દોષ અને ભોળિયો...."

થોડીવાર પછી એક ગાડી આવી અને પેટ્રોલ ભરાવી ચાલી ગઈ. યુવતિએ આ બનાવની વાત કોઈને કહી નહિ. સવારે પાંચ વાગ્યા સુધી રાબેતા મુજબ કામ થતું રહ્યું. એક ગાડી આવી અને ગઈ, પછી એ જ નિરવ શાંતિ.

અચાનક પેલો મોટર સાયકલ સવાર ફરી આવી પહોંચ્યો ! "ગુડ મોર્નિંગ ડિયર. હાવ આર યુ ?" તે ઘણી સ્વસ્થતાથી બોલતો હતો.

"ફાઈન-સરસ, તું સંભળાવ, કેમ છો ? પૈસા જોઈએ છે ? તું વધુ ઊડાવ બની ગયો છે, તારા પિતાને ફરિયાદ કરવી પડશે."

"નહિ, ડિયર, મને પૈસા જોઈતા નથી. હું મારો બોજ હળવો કરવા આવ્યો છું." આટલું બોલતાં યુવાનની આંખો ભીની થઈ ગઈ. તેણે પ્લાસ્ટીકની થેલી ખીસામાંથી કાઢી કાઉન્ટર પર મૂકી દીધી.

"થોભ, તું સારો છોકરો છે." થેલી પર નજર નાખતાં યુવતી બોલી; "ધારી લે કે હું આ રકમ પાછી લેવાનો ઈન્કાર કરી દઉં તો ?"

"તો. હજુ યે મારા ખીસામાં પિસ્તોલ પડી છે." આટલું કહી તેણે આછું સ્મિત

(વધુ દસમા પાને)

ત્યાં જ એક મોટર સાયકલ ઝડપથી આવી અને કાઉન્ટર પાસે જ એક આંચકાથી ઊભી રહી. યુવતીએ ચહેરો ઉઠાવીને જોયું તો એક યુવાન તેની સામે

અંજુમનમાં

(ગઝલ)

નૂરુદ્દીન 'લુત્ફ'

એવી કો' તેજરેખા દોરાઈ તુજ નયનમાં,
ઝબકી રહી હો જાણે વીજળી કોઈ ગગનમાં

એક પળ મીંચાઈ મારી આ દર્શનાતુર આંખો,
એક પળ, કહે છે,પડદો ઊપડયો તો અંજુમનમાં

મંઝિલની શોધમાં હું રણ માંહે આથડું છું !
રહેબર, તો સાંભળ્યું છે, થાળે પડયા ચમનમાં

એ કલ્પનાનાં ઝાકળ, આદર્શના એ મૃગજળ,
ચમકે છે કાવ્યમાં પણ ટકતા નથી જીવનમાં

હસતા આ 'લુત્ફ'ની તું અંતરવ્યથા શું જાણે ?
તુજને ખબર શી સહચર ! છે કેવી આગ મનમાં

લાલ, પીળો ને.....

આદમ સુમરો

નામ તો એનું તો એનું કંઈ જૂદું છે પરંતુ આપણે એને કામરાનને નામે પિછાણીએ. દેખાવે એ ઈમરાનખાન જેવો તો ખરો.... સુડોળ દેહ અને

સશકત-સ્નાયુબદ્ધ કાયા એવી કામણગારી કે ઘડીભર જોતા રહીએ....! વરસમાં બારેક વાર વિદેશ જાય છે અને દર ફેરે અવનવા અનુભવો મેળવી આવે છે.

ત્રીસ વરસની વય વટાવી ગયા છતાં, ઈમરાનની જેમ કામરાન હજુ સુધી પરણ્યો નથી અને એના સગા-સંબંધીઓની વિવાહ લાયક પુત્રીઓ તો હવે કયારની પરણીને અનેક બાળકોની મા બની ચૂકી છે. છતાં, કામરાન પરણ્યો નથી એનું એ પોતે એવું કારણ આપે છે કે ઘાટઘાટના પાણી પીવાની ટેવ પડી હોય, એવા આખલાને કોઈ એક ખીલે બંધાવું પોસાય નહી.

કામરાને આમ તો ભારે મોંઘેરી અનુભવ-મુડી એકત્ર કરી છે. પણ એણે કહેલો આ પ્રસંગ એ સમયનો છે જ્યારે વિદેશ યાત્રાનો રંગ એને નવોસવો લાગ્યો હતો. એ પ્રસંગ ખુદ એના જ શબ્દોમાંઃ "લંડનના પીકાડેલી વિસ્તારમાં રઝળી રહ્યો હતો. દેશ-વિદેશમાંથી આવેલી રંગબેરંગી તીતલીઓના રૂપમેળાના દર્શન કરી આંખોને પાવન કરી રહ્યો હતો, ત્યાં જોતાવેંત મન મોહી લે એવું મનહર મુખડું દેખાયું.....! "આની સાથે મોજ માણી હોય તો." એવો વિચાર હજી તો મારા મનમાં રોપાયો હતો ત્યાં તો મધમીઠું આમંત્રણ દેતી હોય એવું એક લોહચુંબકીય સ્મિત એના અધર પર આવી ગયું.

....સ્મિતનો ઉત્તર એક જ.... સ્મિત અને સામેથી સવાલ આવ્યોઃ વોન્ટ ટુ ઈન્જોય. (મજા કરવી છે), ના કોણ પાડે ! પણ ગજવામાં હતા ફકત બેજ પાઉન્ડ મેં કહેવા માંડયું: સોરી, નો મની....

(વધુ દસમા પાને)

એ પહેલાં તો એણે હાથ ઝીલી લીધો હતો અને 'નેવર માઈન્ડ' કરતી એ લઈ ગઈ નજીકના એક મકાનમાં !

પ્રેમ
(નવમા પાનાનું ચાલુ)

કર્યું.

"પિસ્તોલથી તો હું રાતના પણ ડરી નહોતી. તારા અચાનક આવવાથી થોડી અસ્વસ્થ જરૂર બની ગઈ હતી. સારૂં, એ તો કહે કે આ રકમ પાછી આપવાનું કારણ શું ? બીજે કયાંકથી કોઈ મોટી રકમ તો હાથ લાગી ગઈ નથી ને ?"

"ના, એવી કોઈ વાત નથી. રાતના અહીંથી ગયા પછી આખી રાત પડખાં ફેરવતાં પસાર થઈ ગઈ. કયાંયે ચેન પડયું નહિ. સાચું કહું તો મને મારા પર જ નફરત થવા પામી છે."

"ના, એ નફરત નથી. તને જીવનમાં પહેલીવાર તારી જાત પ્રત્યે પ્રેમ જાગ્યો છે. કદાચ એજ કારણ છે કે......."

"શું ?" યુવાને અધીરાઈથી પૂછયું.

"આ જ કારણ છે કે મને તારા પ્રત્યે પ્રેમ થવા લાગ્યો છે. બહાર શરદીમાં કેમ ઊભો છે ? અંદર આવીને ખુરશી પર બેસ."

–અને યુવાન મોટર સાયકલ પર બેસી ચાલ્યો ગયો. પેલી યુવતી ઘણીવાર સુધી તેની મોટર સાયકલની પાછળની લાઈટ જોતી રહી. જયારે એ લાઈટ અંધકારમાં ગૂમ થઈ ગઈ ત્યારે યુવતીએ કેશ ગણવાનું શરૂ કરી દીધું.

લાલ, પીળો ને..
(નવમા પાનાનું ચાલુ)

એ પહેલાં તો એણે હાથ જીલી લીધો હતો અને 'નેવર માઈન્ડ' કરતી એ લઈ ગઈ નજીકના એક મકાનમાં

બે કલાકનો ગાળો કેમ વીતી ગયો એની ય ખબર પડી નહી.... બહાર જતી વેળા મેં પે'લા બે પાઉન્ડ એને આપવાનો પ્રયાસ કર્યો.... તો 'થેંકસ' કહીને એણે પાછા વળ્યા... સામે દસ પાઉન્ડની નોટ પણ પકડાવી દીધી.....!

મને લાગ્યું વિદેશ યાત્રા ફળી ખરી.....!

બેએક અઠવાડિયા વીતી ગયા..... હું રોજ પીકાડેલી વિસ્તારમાં સાંજના આંટા મારતો. પણ એ ગૌરાંગનાના પુનઃ દર્શન થયા નહી....

એકવાર લંડનના એક છેવાડે આવેલા થિયેટરમાં પહોંચી ગયો. આપણે ત્યાં ચોરીછૂપીથી બતાવાતી અને જોવાતી બ્લુફિલ્મો પશ્ચિમી જગતમાં ખુલ્લેઆમ થિયેટરોમાં બતાવાય છે. પણ એના પ્રેક્ષકો મોટા ભાગે નિવૃતો કાં નવરા હોય છે. સહેલાઈથી ટિકીટ મળી ગઈ.... છબીઘરમાં અંધારૂં થયું. ફિલ્મ તો 'બ્લુ' હતી પણ મારી આંખ સામે લાલ પીળા રંગ નાચવા લાગ્યા. પરદા પર હું હતો..... અને હતી... પે'લી.....!

સીનીયર સીટીઝન ફોરમ તરફથી યોજાયેલો ગુજરાતી રમૂજી સમારંભ

સીનીયર સીટીઝન ફોરમના આશ્રયે રવિવાર તા. ૨૭–૨–૨૦૧૧ના સાંજે પાંચ વાગે સીનીયર્સ ડે કેર સેન્ટર ખાતે એક ગુજરાતી રમુજી સમારંભનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. પરંતુ જગ્યાના અભાવના લીધે આ પ્રોગ્રામ ફાતમીય્યાહ બોઝ્ઝ સ્કૂલ ખાતે ફેરવી નાખવામાં આવ્યો હતો.

સમારંભની શરૂઆત જ. ઈકબાલ હુસેન નૂરાનીએ તિલાવતે કલામે પાકથી કરી હતી. ત્યાર બાદ ફોરમના માનદ મહામંત્રી જ. સગીર અબ્બાસ ભોજાણીએ સીનીયર સીટીઝનની કારકિર્દી પર પ્રકાશ પાડયો હતો અને સંચાલનની શરૂઆત કરી હતી.

ત્યાર બાદ બે નાના બાળકોએ શુદ્ધ ગુજરાતી ભાષામાં રમૂજી ડ્રામો રજૂ કર્યો હતો જેને લોકોએ તાળીઓના ગડગડાટથી વધાવી લીધો હતો.

બાળકોના ગુજરાતી રમુજી પ્રોગ્રામ પછી બિરાદરીના મીમીક્રી માસ્ટર જ. હુસેનઅલી લીલાણી સ્ટેજ ઉપર આવ્યા હતા અને આવીને તેમણે સીનીયરોને રમૂજી ટૂચકાઓ સંભળાવીને બિરાદરીના વડીલો, સ્ત્રીઓ અને બાળકોના મુખ પર હાસ્યની ઝડીઓ વરસાવી દીધી હતી. જ. સમારંભની શરૂઆતમાં જ હુસેનઅલી લીલાણીએ એક બહુ સારી વાત કહી હતી કે હું

એક કળાકાર જરૂર છું પરંતુ હું બીજાઓ કરતા પહેલાં મારા, મારી પત્નિ ઉપર મજાક કરૂં છું અને લોકોના મુખ પર હાસ્ય રેડું છું. તેમણે પોતાના, પોતાની પત્નિ ઉપર અનેક રમૂજી ટૂચકાઓ સંભળાવ્યા હતા જેના લીધે લોકોએ આ ભરપૂર રમૂજી પ્રોગ્રામનો આનંદ લીધો હતો.

ત્યાર બાદ સીનીયર સીટીઝન ફોરમના પ્રમુખ જ. અલીરઝા ટી. લાખાણીએ પ્રવચન કરતા કહ્યું કે મારી પત્નિ મને અવારનવાર કહેતી રહેતી હતી કે તમે સીનીયર સીટીઝનના દિલોમાં ગમ અને રંજ ભરેલો હોય છે અને તેઓનું દિલ ગમગીન હોય છે. તમે કોઈ એવો પ્રોગ્રામ પણ બનાવો કે જેના લીધે તેઓ હસી શકે અને તેઓન મુખ પર હાસ્ય ફરી વળે અને અમોએ આ માટે જ આવો પ્રોગ્રામ બનાવ્યો છે.

બહારના દેશોમાં સીનીયર સીટીઝનોને ઘણા બધા લાભો અને ફાયદાઓ મળે છે પરંતુ આપણા દેશમાં કાનૂન હોવા છતાં તે ઉપલબ્ધ નથી. તેમ છતાં અમે અમારાથી શકય તેટલી દરેક કોશિષો કરીએ છીએ જેમાં ઈનડોર, આઉટડોર રમતો અને હરવા ફરવાના પ્રોગ્રામો બનાવતા રહીએ છીએ જેથી કરીને તેઓ ખુશ રહી શકે. મેડીકલ ચેકઅપ અને શકય તેટલી દરેક સવલતો આપવાની કોશિષો કરીએ છીએ. તે સિવાય અમે એક લાયબ્રેરી પણ બનાવી છે જેમાં દીની અને દુનયવી પુસ્તકો રાખવામાં આવ્યા છે. તેનો સીનીયર સીટીઝનના સભ્યો સિવાય બહારના લોકો પણ લાભ ઉપાડી શકે છે. તે સિવાય પણ અમારા સીનીયર ડે કેર સેન્ટરનો લાભ ઉપાડી શકે છે. અમારા સીનીયરોમાં ઘણા બધા એવા છે કે તેઓ આપસમાં ઉર્દુ અને અંગ્રેજી ભાષામાં વાત કરે છે પરંતુ અમે ચાહીએ છીએ કે તેઓ આપણી માતૃભાષા ગુજરાતીમાં વાત કરે તે માટે આવતા મહિને ગુજરાતી શીખવાડવાના કલાસોનો આરંભ કરી રહ્યા છીએ. અગર લેડીઝ શિક્ષક મળી જશે તો સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે અલગ–અલગ કલાસોનો બંદોબસ્ત કરાશે પણ અગર કોઈ લેડીઝ શિક્ષક નહીં મળે તો પછી સ્ત્રી–પુરૂષ બંનેને સાથે શીખવાડવામાં આવશે. અગર આપમાંથી પણ ગુજરાતી ભાષા શીખવા માંગતા હોય તો અમારો સંપર્ક સાધી શકો છો.

અંતમાં તેમણે કહ્યું હતું કે હું આપ સૌનો આભારી છું કે આપ સૌએ પધારીને અમારી હિંમતમાં વધારો કર્યો અને અમારી સીનીયરોના મુખ પર હાસ્યની છોળો ફરકાવવાની કોશિષોને સફળ બનાવી, ભવિષ્યમાં પણ અમે આવા પ્રોગ્રામો બનાવતા રહીશું. સમારંભમાં ખોજા જમાતના માનદ મહામંત્રી જ. અશરફ હૈદરી પણ ખાસ પધાર્યા હતા.

આ રીતે દોઢ કલાક ચાલેલો આ રમૂજી સમારંભ બિસ્કિટ અને કોલ્ડ ડ્રીન્કના રીફરેશમેન્ટ સાથે સમાપ્ત થયો હતો.

સાહિત્યની દિવાદાંડી
(અગિયારમા પાનાનું ચાલુ)

તરની આશા વગર છેલ્લા ૪૦ વરસોથી સતત ધગશ અને લગન સાથે ભારે મહેનતપૂર્વક કામ કરી રહેલા ખત્રી ઈસ્મતઅલી પટેલને અનેક પ્રસંગે વિરોધ અને ટીકાનો સામનો કરવો પડયો, પરંતુ ભારે નમ્ર તબિયત ધરાવતી આ વ્યકિતએ કયારેય કોઈની સાથે વિવાદમાં ઉતર્યા વગર હંમેશા પોતાના કામ પર ઘ્યાન આપ્યું છે અને એજ કારણ છે કે તેઓ એક પછી એક એમના ઉદેશો પાર પાડતા રહયા છે.ખત્રી સાહેબને હમદર્દ ફાઉન્ડેશન તરફથી 'હુસ્ને કારકિર્દી', કચ્છી મુસ્લિમ કચ્છી ખત્રી જમાત તરફથી 'ફખ્રે–ખત્રી' અને ઓલ પાકિસ્તાન મેમણ ફેડરેશન તરફથી 'ગોલ્ડ મેડલ' અર્પણ કરવામાં આવ્યા. એ સિવાય એમની અમૂલ્ય કારકિર્દી બદલ તેઓ અનેક સમારંભોમાં માન, આવકાર અને મેડલો મેળવતા રહ્યાં છે.

છેલ્લે છેલ્લે મે ૨૦૧૦માં એકેડમી અદબીયાત પાકિસ્તાન ઈસ્લામાબાદ તરફથી પ્રગટ થયેલા પુસ્તક 'પાકિસ્તાનનું ગુજરાતી સાહિત્ય ૧૯૪૭ થી ૨૦૦૮' માટે છેલ્લા બે વરસોથી ખત્રી ઈસ્મતઅલી પટેલે એકલા હાથે કરેલા સંશોધન અને મહેનતનો સ્વિકાર એ પુસ્તકનું કોઈ પણ જાતના પૂર્વાગ્રહ વગર અવલોકન કરનાર દરેક જણને કર્યા વગર છૂટકો નથી. મહત્વના આ ઐતિહાસિક પુસ્તકમાં કેટલીક ઉણપો અને ખામીઓ જરૂર નજરે પડે છે પરંતુ જે કામ કોઈ મોટી ગુજરાતી સંસ્થાઓએ કરવું જોઈતું હતું એ ભગીરથ કાર્ય ખત્રી ઈસ્મતઅલી પટેલે એકલા હાથે કરી બતાવ્યું એજ એમની એક મોટી સિદ્ધિ છે. ૧૯૪૭ થી ૨૦૦૮ સુધી પાકિસ્તાનમાં થયેલા ગુજરાતી સાહિત્ય સર્જન સંબંધેની ગુજરાતી કલમકારોની વેરવિખેર પડેલી કૃતિઓને એકઠી કરી એને પુસ્તકરૂપે પ્રગટ કરાવી એક એવું કામ કરી ગયા છે જે આજ સુધી ગુજરાતી ભાષાના હિતેચ્છુ હોવાના બુલંદબાંગ દાવાઓ કરનારા આપણા અનેક ગુજરાતી આગેવાનો કે સંસ્થાઓ પર એમને સરસાઈ અપાવી ગઈ છે. ઐતિહાસિક મહત્વના આ પુસ્તકના પ્રકાશન પાછળ જનાબ ખત્રી ઈસ્મતઅલી પટેલે કરેલી અણથક મહેનત અને એમની ખંતપૂર્વકની સેવાઓનો સ્વીકાર કરતા પાકિસ્તાન ગુજરાતી જર્નાલીસ્ટસ એસોસીએશન તરફથી આર્ટસ કોન્સલ ઓફ પાકિસ્તાન કરાચી ખાતે એમના માનમાં ભવ્ય સમારંભ યોજવામાં આવ્યો હતો.

✍✍ ✍✍ ✍
✍✍ ✍✍ ✍
✍✍ ✍✍ ✍

આગબેલી
(સાતમા પાનાનું ચાલુ)

સ્થાનીક અદાલતોએ ખરા હત્યારાના પકડવા માટે શું કાર્યવાહી કરી ? આ એવા સવાલો છે જેના હજુ સુધી કોઈ જવાબ મળી શકયા નથી. આ પ્રકરણ અહીં પુરૂં નથી જતું પરંતુ પાકિસ્તાનના હાલમાજ બરતરફ કરાયેલા મઝહબી બાબતોના ફેડરલ પ્રધાન મોલાના હામીદ સઈદ કાઝમી જેમના પર હજ સ્કેન્ડલ સંબંધે સુપ્રીમ કોર્ટમાં કેસ ચાલી રહયો છે તે દરમ્યાનજ મોલાના પોતાના હરીફને લલકારતા કહે છે કે તેઓ એમની બેગુનાહી પુરવાર કરવા આગ પર ચાલવા તૈયાર છે !!!

✍✍ ✍✍ ✍

સંદેશો

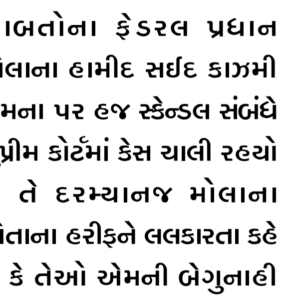

મને એ જાણી ઘણોજ આનંદ થયો કે 'ટાઈમ્સ ગુજરાતી'નું પુનઃ પ્રકાશન થઈ રહયું છે. ગુજરાતી ભાષાની જાળવણી અને એના વિકાસ માટેના કોઈ પણ પ્રયાસને સહકાર કરવાને હું મારી ફરજ સમજુ છું

'ટાઈમ્સ ગુજરાતી' સતત પ્રગટ થતું રહે એવી મનોકામના સાથે હું ટાઈમ્સ ગુજરાતીના વ્યવસ્થાપકોને અભિનંદન આપું છું.

શબ્બીર હુસેન કુરેશી
પ્રમુખ
પાક સિપાહી જમાત ફેડરેશન, કરાચી

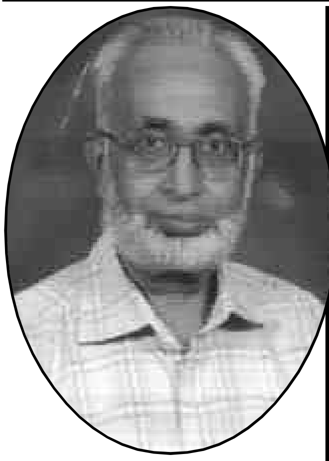

સાહિત્યની દીવાદાંડી

ખત્રી ઈસ્મતઅલી પટેલ

મુલાકાતઃ
અબ્દુલ સત્તાર ખામોશ

કહેવાય છે કે "કામ બોલે છે. કામ વગરની વાતો અને ખાલી દાવાઓ કરવાથી કયારેય કોઈ ઉદ્દેશો પામી શકાય નહી. એ ઉદ્દેશની સત્યતાને અમલી રીતે પુરવાર કરનાર ખત્રી ઈસ્મતઅલી પટેલનું નામ આજે ગુજરાતી બિરાદરીમાં નોંધનીય સ્થાન ધરાવે છે. નમ્ર તબીયત અને લાગણી પ્રધાન વ્યકિતત્વ ધરાવતા ખત્રી ઈસ્મતઅલી પટેલ ઉર્દૂ સાહિત્ય જગતમાં પણ એટલાજ જાણીતા છે જેટલા ગુજરાતી સાહિત્ય બિરાદરીમાં છેલ્લા ત્રણ દાયકાઓ દરમિયાન એમણે ઉર્દૂમાં લખેલી બાળકો માટેની વાર્તાઓ વાંચી મોટા થયેલા લોકો માટે ખત્રી ઈસ્મતઅલી પટેલ એક દીવાદાંડી સમાન બની ગયા છે. જયારે ગુજરાતી લેખકો અને કવિઓનો ઉર્દૂ ભાષી લોકોમાં પરિચય કરાવી એમણે બહુજ ખામોશીપૂર્વક ગુજરાતી સાહિત્ય ક્ષેત્રે પણ એક આગવું સ્થાન પ્રાપ્ત કરી ચૂકયા છે. ખરૂં પૂછો તો એમણે ઉર્દૂ ભાષી લોકો વચ્ચે રહીને ગુજરાતી સાહિત્યની સેવા કરી છે. ૨૧ સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૮માં કરાચીના એક ખત્રી પરિવારમાં પેદા થયેલા ઈસ્મતઅલી પટેલને બાળપણથી જ લેખનનો શોખ હતો અને એમણે સ્કૂલના જમાનામાં જ ગુજરાતી છાપાઓમાં બાળકોની વાર્તાઓ લખી પોતાના લેખન કાર્યનો આરંભ કર્યો હતો, પરંતુ સંજોગાવશાત એમણે ૨૨ વરસની વયે જુલાઈ ૧૯૭૦માં હમદર્દ ફાઉન્ડેશન પાકિસ્તાનના પ્રખ્યાત સામયિક 'હમદર્દ નૌનિહાલ' સાથે જોડાઈ હકીમ મોહંમદ સઈદ અને એમની સાહેબઝાદી સઈદીયા રાસીદના માર્ગદર્શન હેઠળ બાળકો માટેની વાર્તાઓ લખી ઉર્દૂ સાહિત્ય ક્ષેત્રે ઝંપલાવ્યું હતું અને ત્યાં એમણે બાળકોની મનોવૃત્તિને ધ્યાનમાં લઈ અનેક યાદગાર અને અસરકારક વાર્તાઓનું ઉર્દૂ ભાષામાં રૂપાંતર કર્યું હતું. એમની ધગશ અને ખંતપૂર્વકની સેવાઓને ધ્યાનમાં રાખી હકીમ મોહંમદ સઈદે એમને એડીટોરીયલ બોર્ડમાં એમની સેવાઓનો સ્વીકાર કરીને ૨૮ માર્ચ ૧૯૮૫ના 'હુસ્ને કારકિર્દી' શીલ્ડ અર્પણ કર્યો હતો.

ખત્રી ઈસ્મતઅલી પટેલ એમના દાદા 'મકબૂલ' કચ્છીથી ઘણા જ પ્રભાવિત હતા જેઓ કચ્છી ભાષાના જાણીતા શાયર હતા અને જેમણે કચ્છી ભાષા અને સાહિત્ય સંબંધે ૧૦ પુસ્તકો લખ્યા હતા. એજ કારણ હતું કે ઈસ્મતઅલી પટેલ ઉર્દૂ ભાષી લોકો વચ્ચે રહેવા છતાં ગુજરાતી ભાષાની સેવા કરવાના એમના ઉદ્દેશને પાર પાડવા માટેના પ્રયાસો જારી રાખ્યા અને એ અરસા દરમિયાન તેઓ ગુજરાતી લેખકો, કવિઓ અને સાહિત્યકારોનો પરિચય ઉર્દૂ ભાષાના છાપાઓમાં આપતા રહ્યાં. ઉર્દૂ દૈનિક 'નવાએ વકત'માં એમણે અનેક ગુજરાતી સાહિત્યકારોનો વિસ્તારપૂર્વક પરિચય કરાવી ઉર્દૂ સાહિત્ય ક્ષેત્રે ગુજરાતી લેખકો, કવિઓ, પત્રકારો અને સાહિત્યકારોની નોંધ કરાવી. ખત્રી ઈસ્મતઅલી પટેલે છ ગુજરાતી પુસ્તકોનો ઉર્દૂમાં અનુવાદ કર્યો. એમનું એક અતિ મહત્વનું અને નોંધનીય કામ તેહરીકે પાકિસ્તાનમાં ગુજરાતી બિરાદરીએ આપેલા ફાળા સંબંધે સંશોધન કરી દસ્તાવેજો એકઠા કરી એનો ઉર્દૂમાં ભાષાંતર કરવાનું છે જે ખરેખર દાદને પાત્ર છે. આપે ઓકટોબર ૧૯૯૪માં કાઈદે આઝમની માતૃભાષા ગુજરાતી પર એક સંશોધનીય પેપર 'ગુજરાતી અદબ અને પાકિસ્તાન' તૈયાર કરી કૌમી અદબી કોન્ફરન્સ ઈસ્લામાબાદમાં વાંચી સંભળાવ્યું અને ગુજરાતી બિરાદરી અને ગુજરાતી ભાષાને પહેલી વખત ઉચ્ચ સરકારી સ્તરે પરિચિત કરાવી. ખત્રી ઈસ્મતઅલી પટેલે આ એક એવું કામ કરી બતાવ્યું જે ગુજરાતી ભાષાની સેવા કરનારી મોટી મોટી સંસ્થાઓ પણ કરી શકી ન હતી. ગુજરાતી અને ઉર્દૂ ભાષાના કલમકારો વચ્ચે પૂલનું કામ કામ માત્ર ગુજરાતી ભાષા સુધી મર્યાદિત ન હતું બલ્કે આ એજ વ્યક્તિ છે જેણે પાકિસ્તાનના ઝંડાની ડિઝાઈન બનાવનાર અફઝાલ હુસેનને શોધી કાઢી એના ન્યૂ કરાચીના ઘરે જઈ એનો ઈન્ટરવ્યુ લીધો અને પહેલી વખત એમનો પરિચય ૧૬ ઓગષ્ટ ૧૯૭૯માં દૈનિક 'જંગ'માં પ્રગટ કરાવ્યો અને એના પછી અન્ય બીજા છાપાઓમાં અફઝાલ હુસેનનો પરિચય કરાવવામાં આવ્યો. આ પહેલા રાષ્ટ્રિય પરચમને સલામી આપતા લોકોમાં બહુ ઓછા લોકોને અફઝાલ હુસેન બાબત કોઈ જાણ હતી.

કોઈપણ પુરસ્કાર કે વળ

(વધુ દસમા પાને)

સંદેશો

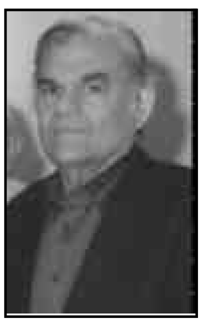

ટાઈમ્સ ગુજરાતીના પુનઃ પ્રકાશનને આવકાર આપતા મને ઘણોજ આનંદ થાય છે પણ એ સાથે એ વાતની નોંધ લેતા ઘણું દુખ થાય છે કે ગુજરાતી સમાજના એક મોટા વર્ગ મેમણ બિરાદરીએ ગુજરાતીની જગ્યાએ મેમણી ભાષાને મહત્વતા આપવાના પ્રયાસમાં ગુજરાતી ભાષાને લગભગ તીલાંજલી આપી દીધી છે. મેમણી ભાષાની મહત્વતા એની જગ્યાએ પણ ગુજરાતી ભાષાને વિસારી દઈ આપણે આપણી જુની પેઢીની કારકીર્દી, એનો ઈતિહાસ અને ગુજરાતી સાહિત્ય અને પત્રકારીત્વ ક્ષેત્રે મુસ્લીમ ગુજરાતીઓના અમુલ્ય ફાળાથી વંચિત થઈ રહયા છીએ બલ્કે આગળ જતા ગુજરાતી ભાષામાં મુસ્લીમ બિરાદરીનો ફાળો બંધ થઈ જવાની શકયતા છે. હું આશા રાખું છું કે મેમણ બિરાદરી એ બાબત ગંભીરતાપુર્વક વિચારણાકરશે.

–ઝકરીયા સિદ્દીક

સંદેશો

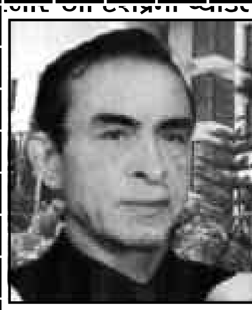

આપણે બધા ગુજરાતી હોવા બદલ ગર્વ અનુભવીએ છીએ. જયાં જયાં ગુજરાતી બિરાદરીની પ્રશંસા થાય છે ત્યાં આપણે આપણી જાતને એમા ખપાવીએ છીએ. પણ જયારે ગુજરાતી ભાષાની વાત આવે છે તો આપણે એ બાબત નિરસતા દર્શાવીએ છીએ એ ખરેખર આપણું દુર્ભાગ્ય છે. ગુજરાતી બિરાદરીની ગણના પાકિસ્તાનની તવંગર બિરાદરીઓમાં થાય છે પરંતુ એ એટલી કંગાળ છે કે પોતાની ભાષાની જાળવણી પણ કરી શકતી નથી.

–મોહંમદ સિદ્દીક બિલ્વાણી
આજીવન પ્રમુખઃ
હાજી અબ્દુલ્લાહ હારૂન મુસ્લિમ જીમખાના

સ્વીકાર સમાલોચના

Siraj Patel Paguthanvi B.A.
Secretary Gujarati Writers' Guild – UK

પ્રેમ નૌકા, પ્રેમ સુકાની, પ્રેમ સાગર, પ્રેમ કિનારો
પ્રેમ પર સૃષ્ટિ નો પાયો, પ્રેમ ઈશ્વરને પ્યારો
પ્રેમ કુદરતનું સૌંદર્ય પ્રેમ જાણે મોજો ની ધારો
'સિરાજ' હોય શકે શું ! પારો એને માપનારો

‘સિરાજ’ પટેલ પગુથનવીની લંડનથી સ્નેહ-સભર સોગાત

From London With Love

સાત સમંદર પારનું ગઝલ-હઝલ વૃતાંત
ફ્રોમ લંડન વિથ લવઃ સ્નેહસભર સોગાત

-કદમ

યુ.કે.ના સર્વ પ્રથમ ગુજરાતી પાક્ષિક ‘વીસમી સદી (૧૯૬૮)ના સ્થાપક તંત્રી તરીકે પત્રકાર ક્ષેત્રે, BBC રેડીયો લંકેશાયરના ગુજરાતી-હીંદી વિભાગના નિમાયક અને ઉદઘોષક તરીકે સમૂહ માધ્યમ ક્ષેત્રે, કોમ્યુનિટી રિલેશન્સ ઓફિસર તરીકે સમાજીક

Siraj Patel Teaching Gujarati & Urdu - Chorley College-Lancs-UK

ક્ષેત્રે, તથા ગુજરાતી રાઈટર્સ ગીલ્ડ (યુ.કે.)ના સહમંત્રી ને કવિ તરીકે સાહિત્ય ક્ષેત્રે ગૌરવપ્રદ યોગદાન આપનારા જનાબ ‘સિરાજ પટેલ પગુથવીની ગઝલ-હઝલ-મુકતક પર આધારિત એમની રચનાઓ સાથેનું કાવ્ય સંગ્રહ ‘ફ્રોમ લંડન વિથ લવ મળયું. જનાબ ‘સિરાજ પટેલ પગુથવીની કાવ્ય રચનાઓ એમના સમુળગા વ્યકતિત્વનો નિચોડ પુરૂ પાડે છે. તેઓ એક એવા કવિ તરીકે સ્પષ્ટ રીતે નજરે પડે છે જે એક સ્વચ્છ આરસીની જેમ જે કંઈ

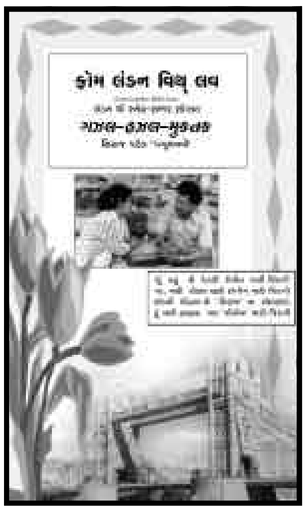

અનુભવે છે એને એજ રીતે સમાજ સામે મુકી દે છે. એક એવા ભાગ્યશાળી કવિ જેમને પોતાની અંતરઉંડી લાગણીઓને વાચા આપવા માટે અનેક માધ્યમો પ્રાપ્ત થયા પરંતુ કાવ્ય ક્ષેત્રે એમણે જેટલી શાંતિ પ્રાપ્ત કરી છે એ એમના એક એક શેરમાં દ્રષ્ટિગોચર થાય છે.

શાયરીની સુરભિ સાથેના એમના કાવ્ય સંગ્રહ માટે ‘ફ્રોમ લંડન વિથ લવ’નું નામ શા માટે આપ્યું એની ચોખવટ કરતા જનાબ ‘સિરાજ પટેલ પગુથનવી લખે છે બ્રિટન ખાતે લખાયેલી મારી રચનાઓના સંગ્રહ **From London With Love** શિર્ષકથી વાંચકોને કુતૂહલ થાય એટલે અત્રે ખુલાસો કરવાનું યોગ્ય સમજું છું. વર્તમાન યુગમાં ગુજરાતી ગઝલનું ક્ષેત્ર ઘણું વિસ્તૃત થઈ ગયું છે. વર્ષો પર્યંત ગુજરાતી સાહિત્યક્ષેત્રે ગઝલ વધુ ને વધુ કૂચ-કદમ કરતી આવી છે. ‘ગમે જાના’ અને ‘ગમે દોરાં’થી આગળ વધી આજે ગઝલ ગુજLish દોરમાં પહોંચી ગઈ છે. **“You name it, it is there”** સમયના વહેણ સાથે ગુજરાતી ગઝલમાં ઘણો વળાંક આવ્યો છે-ગઝલમાં વિષય વૈવિદ્ય આવ્યું છે. અંગ્રેજી, ઉર્દુ, હિંદી, ફારસી વગેરે દરેક ભાષાના શબ્દો ગુજરાતી ગઝલ-હઝલમાં સ્થાન પામવા લાગ્યા છે એટલે સુધી કે લાહોર પાકિસ્તાનના શાયર ‘ઝફર ઈકબાલે’ હાલમાં ૧૨૧ ઉર્દુ ગઝલ ગુજરાતી કાફિયા-રદીફ સાથે લખીને દીવાન બહાર પાડયો છે. મારા સંગ્રહમાં પણ અંગ્રેજી-ઉર્દુ અને હિંદી શબ્દોનો ઉપયોગ થયો હોવાથી તમે ઉપરોકત કથનનો સુમેળ જોઈ શકશો.

જનાબ ‘સિરાજ પટેલ પગુથવીનો આ પ્રથમ પ્રયાસ ખરેખર આવકારદાયક છે અને ગુજરાતી ગઝલ રસિક શાયરીના શોખીન વાંચકોને ચોક્કસ ગમશે.

શું કહું છે કેટલી રંગીન મારી જિંદગી
ના, નથી પોકળ ઘણી સંગીન મારી જિંદગી
એટલી મીઠાસ છે ‘સિરાજ’ના સંસારમાં
હું નથી ફરહાદ પણ ‘શીરીન’ મારી જિંદગી

સૈયદના સાહેબની ૧૦૦મી સાલગીરાહ પ્રસંગે ઝોહેબ તાહેર તરફથી યોજાયેલો સમારંભ

વ્હોરા બિરાદરીના જાણીતા અગ્રેસર અને હૈદરી જમાતમાં કાર્યરત રહેતા શેખ ઝોહેબ તાહેર તરફથી તેમના રહેઠાણે જમણ સમારંભ યોજાયો હતો. જેમાં કરાચી પ્રેસ કલબ, આટર્સ કાઉન્સીલ ઓફ પાકિસ્તાન, કરાચી યુનીયન ઓફ જર્નાલીસ્ટ અને ફિલ્મ-ટી.વી. જર્નાલીસ્ટ એસોસીએશનના નવા ચુંટાયેલા ઓહદ્દેદારોને બહુમાન આપવામાં આવ્યું હતું. સમારંભમાં પત્રકારો, રાજદ્રારી અગ્રેસરો, વ્હોરા બિરાદરીના સભ્યો તેમજ ઈરાનના માનદ કોન્સ્યુલેટ જનરલે પણ હાજરી આપી હતી.

જનાબ ઝોહેબ તાહેરે

પોતાના પ્રવચનમાં વિજેતા ઓહદ્દેદારોને આવકાર્યા હતા અને ઉમ્મીદ દર્શાવી હતી કે તેઓ કરાચીના લોકો માટે સારા કાર્યક્રમો રજુ કરશે કે જેથી કરાચીની રોનકો બહાલ થાય. વધુમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે આ વરસે સૈયદના ડો. મોહંમદ બુરહાનુદ્દીન સાહેબની ૧૦૦મી સાલગીરાહ પાકિસ્તાન તેમજ પુરી દુનિયામાં મનાવાઈ રહી છે. જેમાં તેમની ઉમરદરાઝી માટે દુઆ કરવામાં આવી રહી છે. તેમણે પત્રકારો આ ૧૦૦મી વર્ષગાંઠ નીમીત્તે કરાચીમાં વ્હોરા બિરાદરીના તમામ મોહલ્લાઓમાં ઝાકઝમાળ રોશની સાથે વિવિધ કાર્યક્રમો યોજાઈ રહ્યા છે. આ પ્રસંગે વ્હોરા બિરાદરીમાં સમુહ લગ્નો મોટા પ્રમાણમાં યોજાશે. આ પ્રસંગે થનારા કાર્યક્રમોની કવરેજ આપવા માટે ગુઝારીશ કરી હતી અને અખબારો તથા ટી.વી. ચેનલો પર સૈયદના સાહેબની ૧૦૦મી સાલગીરાહના પ્રોગ્રામોને ખાસ મહત્વ આપે.

ચારે સંસ્થાઓ તરફથી આટર્સ કાઉન્સીલ ઓફ પાકિસ્તાનના પ્રમુખ જ. એહમદ શાહે બધાનું બહુમાન કરવા બદલ શેખ ઝોહેબ તાહેરનો આભાર માન્યો હતો. પોતાના પ્રવચનમાં વ્હોરા બિરાદરી સંબંધે કહ્યું હતું કે આ બિરાદરી અમન પસંદ છે અને એકતા સાધી પોતાના રૂહાની પેશ્વા સૈયદના ડો. મોહંમદ બુરાનુદ્દીન સાહેબની હિદાયત પર પ્રગતિના પંથે આગળ ધપી રહી છે. અલ્લાહ તઆલા સૈયદના સાહેબની ઉમરદરાઝી કરે કે જેથી વ્હોરા બિરાદરી ન માત્ર પાકિસ્તાનમાં પણ પૂરી દુનિયામાં સુખચેનથી જીવન વિતાવી શકે.

સમારંભને ઈરાનના માનદ કોન્સ્યુલેટ જનરલે પણ સંબોધન કર્યું હતું. તેમજ વ્હોરા બિરાદરીની મહેમાન નવાઝી, એકતા અને શિસ્તની તારીફ કરી હતી. અંતમાં મેઝબાન જ. અબ્બાસઅલી ભાઈ તરફથી મહેમાનોને સાલ અને ગુલદસ્તા પેશ કરવામાં આવ્યા હતા.

સંદેશો

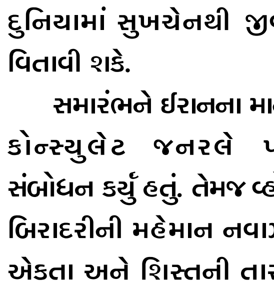

મને અતિ આનંદ થાય છે કે ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’નું પુનઃ પ્રકાશન થઈ રહ્યું છે જ્યારે ગુજરાતી ભાષા તરફ આપણી નિરસતા વધતી જઈ રહી છે એવા સંજોગોમાં ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ પ્રગટ કરવાનું સાહસ ખરેખર દાદપાત્ર છે.

હું મારા અંતઃકરણથી ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ મેનેજમેન્ટને અભિનંદન આપતા મારા તરફથી તમામ પ્રકારના સહકારની ખાતરી આપું છું.

-ઝોએબ તાહેર